

Poziție referitoare la

“Studiul privind estimarea populațiilor de urs, râs și pisică sălbatică din România (Ursus arctos, Lynx lynx și Felis silvestris) în vederea menținerii într-o stare favorabilă de conservare și pentru stabilirea numărului de exemplare din specia urs, râs și pisică sălbatică din România care pot face obiectul derogărilor de la măsurile de protecție”

Introducere, Pagina 1 -

În preambul se face referire la “Estimarea cantitativă și calitativă a populațiilor de mamifere și păsări de interes cinegetic în România...”, însă studiul se referă la mamifere (carnivore mari), nu și la păsări. Tot aici, se arată pe ce se bazează “gospodărirea judicioasă” a faunei de interes cinegetic, prin estimarea mărimii populației, dar și prin “stabilirea unor propuneri de nivel maxim de prevenție care să nu afecteze mărimea sau structura populațiilor, pentru conducerea acestora spre nivele considerate optime.” Însă, mărimea și structura populației de urși nu are cum să nu fie afectată dacă se extrag 426 de exemplare, mai ales fără a avea o situație clară a structurii actuale a populației. În acest sens, orice recomandare ar trebui făcută după finalizarea studiului genetic, care ar trebui să furnizeze și structura pe sexe și clase de vârstă. Astfel, recomandările referitoare la cote ar trebui să fie însoțite și de propuneri cu privire la numărul de masculi/femele, respectiv de câți urși adulți sau subadulți ar trebui extrași. Cu atât mai mult cu cât în general, exemplarele problematice sunt cele tinere. În ceea ce privește efectivele optime la care se face referire, nu există o estimare pertinentă acceptată a nivelului/valorii acesteia în momentul de față (nici la nivelul comunității științifice și nici la cel al factorilor cheie interesați), dat fiind că la calculul acestora ar trebui inclusă și baza trofică antropogenă (în special cea reprezentată de hrănirea complementară din pădurile țării).

„Măsurile de protecție deosebită inițiate în scopul salvării ursului brun, au asigurat refacerea populațiilor, astfel încât în anul 1988 populația de urși din România era estimată la aproximativ 7880 indivizi. După anul 1990 efectivele au scăzut mai ales din cauza braconajului, a utilizării ilegale a otrăvurilor, dar și a stabilirii unor recolte mai mari în vederea reducerii conflictelor ca urmare a suprapopulării. În prezent populația de urs din România este estimată la 8093 de exemplare (conform datelor din anul 2022 furnizate de MMAP).”

Acest pasaj arată, în fapt, contradicția dintre obiectivele studiului și informațiile disponibile care sunt folosite. În 1988 aveam estimată o populație de 7880 de indivizi, care a scăzut până la cca. 5500 în 1996 (anul schimbării Legii vânătorii). Așa cum bine prezintă afirmația din introducere, cauzele au fost braconajul, otrăvurile și o cotă de recoltă nesustenabilă propusă pentru reducerea pagubelor. Acum, în anul 2023, populația de urs este estimată la un maxim de 8093 de exemplare, însă nu avem date referitoare la nivelul real al braconajului, al morților accidentale, inclusiv în urma coliziunilor de pe drumuri și căi ferate, dar se propune o cotă de peste 450 de exemplare, mai mare decât cea din perioada 1990-1996 când ursul nu era o specie cu statut de protecție în România. Pentru informarea corectă, trebuie spus că în 1990 au fost vânați legal 309 urși, în 1991 – 246, în 1992 – 265, în 1993 – 248, în 1994 – 105, în 1996 – 105, în 1996 – 141, recoltă care, asociată cu mortalități naturale și antropice necuantificate, a dus la scăderea populației cu cca. 2000 de exemplare. Pasajul demonstrează absurditatea propunerilor din studiu în raport cu contextul și efectele înregistrate pentru perioada postdecembristă.

1.1. Elemente de referință. Pag. 2 – “Derogările nu se acordă dacă există riscul ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ de ordin calitativ sau cantitativ asupra populației care face obiectul derogării.”

Studiul nu prezintă care este impactul asupra populației ci prezintă metode de calcul a unui nivel maxim de extragere din populație a unor urși. Credem că studiul ar trebui să prezinte și o evaluare a impactului și o analiză de risc. Or, atât timp cât nu există un studiu, respectiv date certe cu privire la structura pe sexe și clase de vârstă, impactul de ordin calitativ nu poate fi estimat.

1.2. Obiectivul studiului, pag. 3 – *”Estimarea populațiilor de urs brun (Ursus arctos), râs (Lynx lynx) și pisică sălbatică (Felis silvestris) din România în vederea menținerii într-o stare favorabilă de conservare și pentru stabilirea numărului de exemplare din speciile strict protejate care pot face obiectul derogărilor de la măsurile de protecție.”*

Nu estimarea mărimii populațiilor duce la menținerea stării favorabile de conservare a speciilor țintă, ci măsurile de conservare definite și implementate în acest sens, în urma identificării și adresării amenințărilor directe și indirecte în ceea ce le privește.

1.3 Contribuții științifice și tehnice, pag. 3. Partea de contribuții științifice și tehnice nu este doar superficială ci și insuficient detaliată.

2. Activități specifice, pag. 3 – *”.....acestea fiind distribuite în întreg arealul speciei, cu un număr mai mare în județele Harghita, Mureș, Covasna, Brașov, Argeș, Sibiu și Prahova, în corelație directă cu densitățile mari înregistrate.”*

Cunoscând hărțile cu arealul de răspândire a ursului putem afirma că pagubele prezentate nu sunt răspândite în întreg arealul speciei și solicităm o cuantificare clară a distribuției pagubelor în raport cu distribuția speciei.

În ceea ce privește *”corelația directă”* dorim să subliniem că expresia este una nefericită deoarece corelația nu presupune și cauzalitate. Ba mai mult, la pag. 11 autorii prezintă coeficientul de corelație r dintre densitatea urșilor și numărul de pagube ca fiind egal cu 0.2 ceea ce arată o corelație slabă, ne semnificativă ($p < 0.001$ însă, convențional, coeficienți r mai mici de 0.3 indică o corelație slabă între variabilele analizate).

2. Activități specifice, pag. 3 – *” În restul arealului speciei urs brun cunatumul pagubelor variază între 170 de lei și 580128 la nivel de fond cinegetic cu cele mai mari valori raportate în județele Harghita, Mureș, Covasna, Brașov și Sibiu. Distribuția valorilor pagubelor este direct corelată cu densitatea speciei înregistrată în zonele menționate anterior.”*

Prezentarea variației valorilor despăgubirilor fără a indica perioada și zonele unde au fost înregistrate aceste valori minime și maxime, precum și lipsa prezentării unei valori medii pot fi considerate ca dezinformare prin omisiune. Autorii studiului ar trebui să prezinte o statistică descriptivă mai clară a modului în care valorile despăgubirilor sunt distribuite în timp (nu doar anul plății ci și anul în care s-a produs paguba, deoarece MMAP a plătit în anii 2021 și 2022 restante din anii anteriori) și spațiu cu precizarea că ar trebui analizată și corelația dintre valoarea pagubelor respectiv numărul pagubelor cu numărul derogărilor alocate pe acele fonduri cinegetice pentru a cuantifica efectele (atenție, nu impactul!) derogărilor aplicate asupra nivelului pagubelor.

Valoarea coeficientului r de 0.13, calculat pe baza corelației dintre valoarea pagubelor și densitatea urșilor, indică de fapt o corelație slabă.

”2. Analiza derogărilor acordate conform ordinelor de ministru emise pentru acordarea de derogări de la măsurile de protecție comparativ cu localizarea situațiilor conflictuale și a pagubelor înregistrate în perioada 2015-2020, la nivel de fond cinegetic”, pag. 5

Această abordare de a analiza conflictele din perioada 2015-2020 cu derogările din 2019-2022 este total nepotrivită deoarece specificul și politica derogărilor aplicate în perioada 2015-2020 este total diferit față de perioada 2019-2022. (Este ca și cum s-ar compara nivelul de trai al românilor din perioada 1990-2007 cu capacitatea de producție din perioada 2007-2022.) În plus, în capitol sunt analizate, sau mai bine zis, comparate solicitările de derogări cu derogările acordate, nefiind identificat de noi niciun element cantitativ privind pagubele sau situațiile conflictuale.

Tot la acest capitol, din materialul prezentat, nu reiese ce acte de reglementare au fost considerate și, prin urmare, nu este clară perioada și contextul aplicării derogării. Interpretarea lipsește. Considerăm că această secțiune este pretențios denumită ca fiind o analiză.

Ultima frază din acest paragraf susține că derogările până în anul 2022 au fost distribuite unde au fost pagube și densități mari, dar nu prezintă modul în care aceste derogări au contribuit la reducerea pagubelor și a densităților. Se poate, prin urmare, considera că premisele studiului și anume alocarea unui nivel maxim de derogări/cote nu rezolvă problema pagubelor și conflictelor sau a densității populației. Conform analizei noastre pe baza OM 724/2019 (setul de date folosit probabil la acest capitol de către autor(i)), atât numărul derogărilor solicitate (fig. 1), cât și a recoltărilor efectuate în perioada 2019-2022 (fig. 2), a scăzut de la an la an.

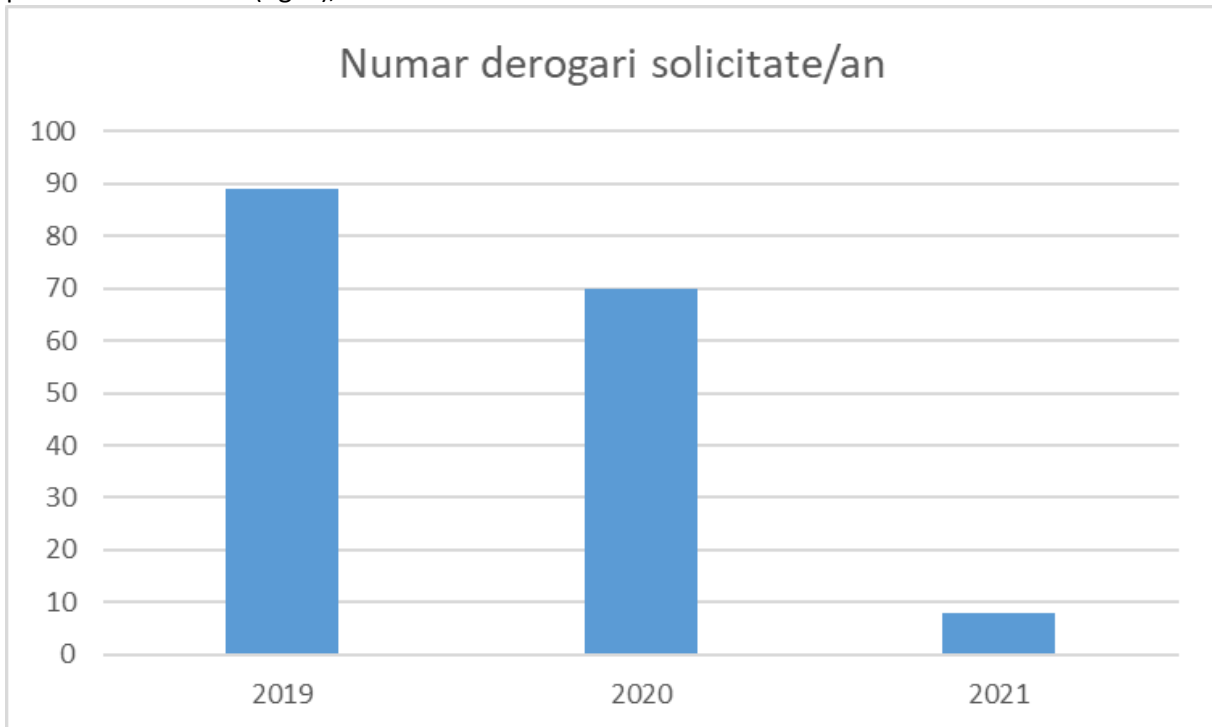

Figura 1. Numărul derogărilor solicitate în perioada 2019-2022

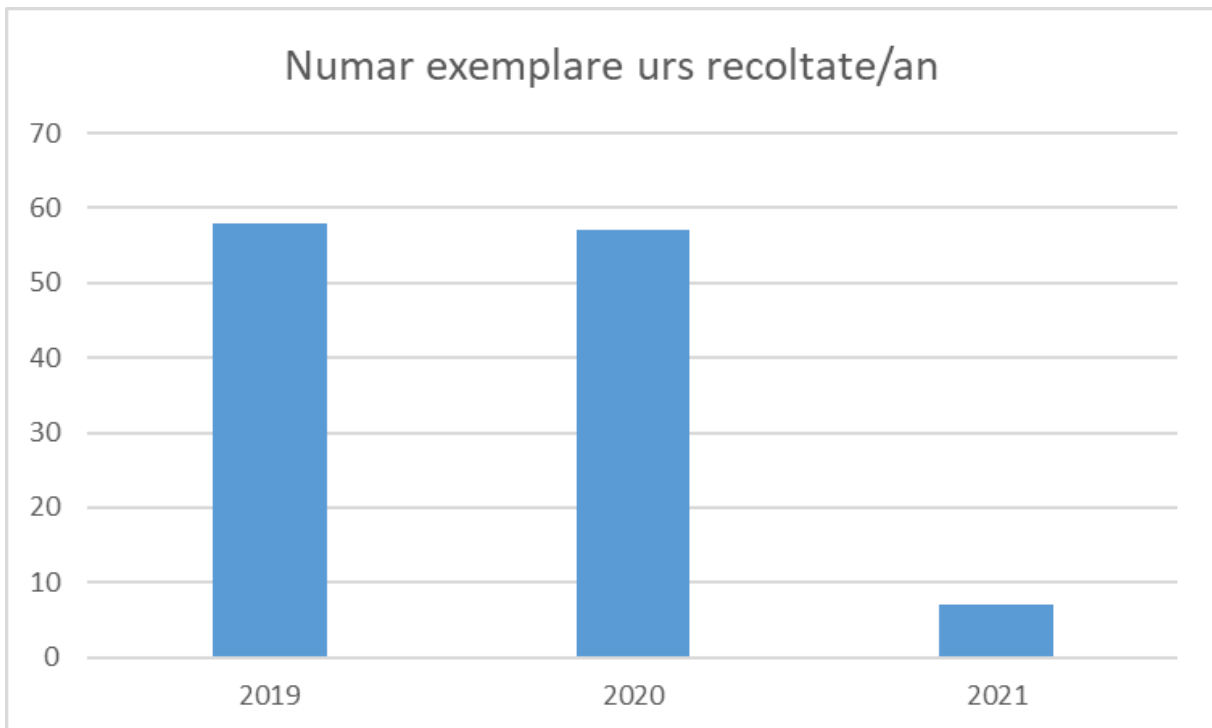

Figura 2. Numărul recoltărilor realizate în perioada 2019-2022

În intervalul 2017-2022, numărul solicitărilor pe baza OM 724/2019 a avut un trend în general descrescător (fig. 3)

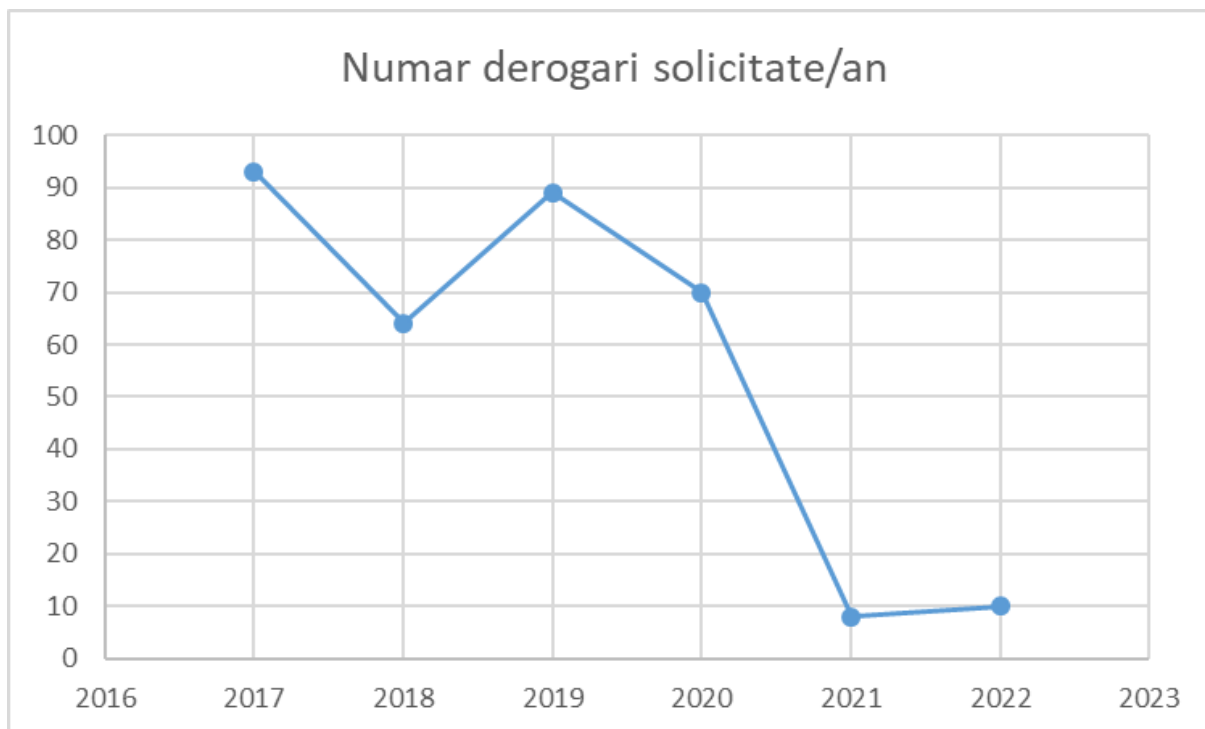
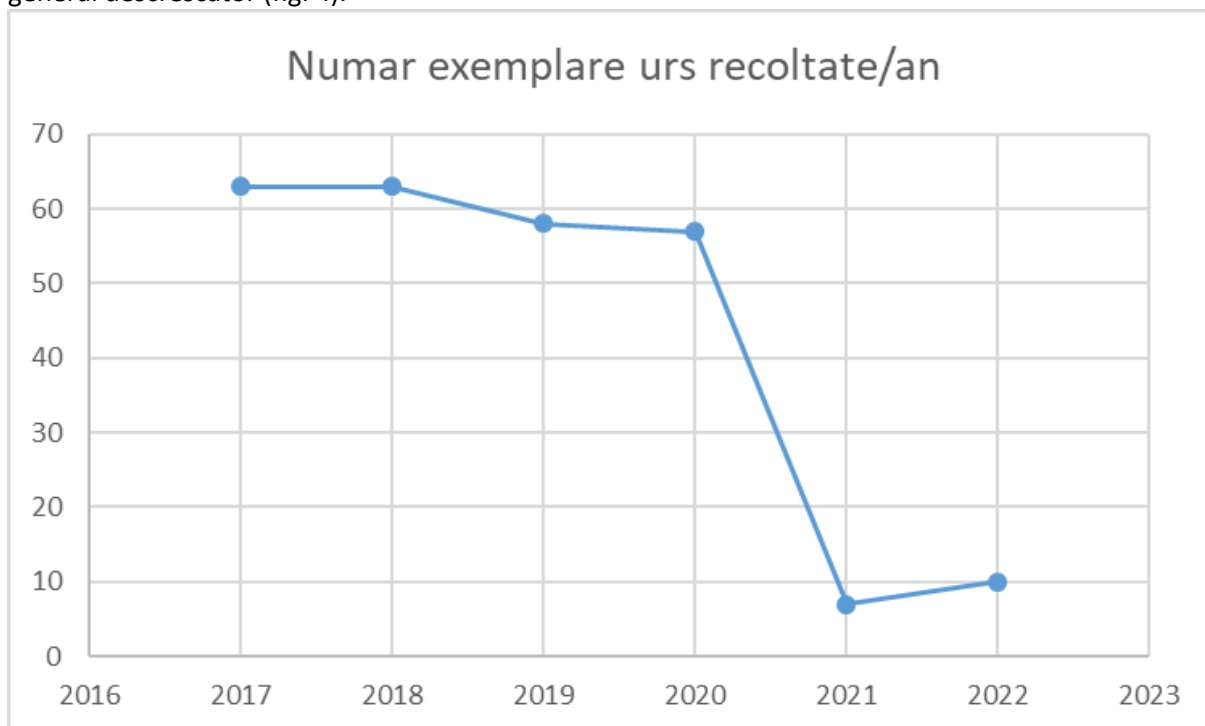

Figura 3. Numărul derogărilor solicitate din 2017 până la finalul anului 2022

De asemenea, numărul recoltărilor efectuate pe baza OM 724/2019 a avut, de asemenea, un trend în general descrescător (fig. 4).

Numărul exemplarelor recoltate din 2017 până la finalul anului 2022.

„Numărul de exemplare recoltate (Conform datelor din „Situația derogărilor pentru specia urs brun (Ursus arctos), conform prevederilor OM 724/2019, la data de 11.10.2022”) reprezintă mai puțin de 1% din populație și a influențat nesemnificativ comportamentul și dinamica acesteia, cuantumul pagubelor produse de către această specie își menține trendul crescător.”

Derogările acordate au vizat exemplare de urs problemă și nu reducerea populației de urs, prin urmare nici nu era de așteptat ca derogările aplicate în baza OM 724/2019 să schimbe comportamentul și dinamica populației. În plus, din analiza noastră de mai sus, a numărului derogărilor solicitate pe baza pagubelor, respectiv a recoltărilor efectuate, reiese că numărul pagubelor are un trend descrescător de la an la an. Prin urmare, corelația făcută cu numărul de dosare plătite în 2021-2022, care din

declarațiile oficiale rezultă că au inclus și restanțele din anii anteriori, reprezintă dacă nu o manipulare în cadrul studiului, o asociere și o interpretare greșită a datelor existente. Media exemplarelor de urs recoltate în perioada 2017-2022 este de 43 de exemplare, iar prin OM 724/2019, într-un interval de 3 ani, au fost recoltate 122 de exemplare din cele 140 alocate (cu toate că s-a dat acordul pentru relocarea a 148 de exemplare), motiv pentru care prezenta propunere de derogare pentru 426 de exemplare de urs brun pe sezonul următor de vânătoare este total nefondată. Chiar dacă includem și setul de date ce derivă din aplicarea OM 723/2022, prin care au fost suplimentar extrase 63 de exemplare conform datelor puse la dispoziție pe site-ul mmediu.ro, ajungem la un număr total de 73 de exemplare extrase în 2022 (prin OM 724/2019 10 exemplare și prin OM 723/2022 63 de exemplare (ceea ce reprezintă mai puțin de 50% din cota stabilită prin acest ultim ordin, și care oferă posibilitatea de a recolta urși în extravilan)) ceea ce, din nou, nu justifică propunerea de cotă din prezentul studiu.

Pagina 7 - *"3.Participarea împreună cu gestionarii fondurilor cinegetice și reprezentanții agențiilor locale pentru protecția mediului și alți factori interesați (ONG-uri, institute de cercetare/ universități, muzee) la colectarea datelor în teren, pe 10% din fondurile cinegetice ocupate de urs brun (Ursus arctos), râs (Lynx lynx), pisică sălbatică (Felis silvestris) și verificarea prin sondaj a evaluării pe încă 10% din fondurile cinegetice ocupate de urs brun (Ursus arctos), râs (Lynx lynx), pisică sălbatică (Felis silvestris) prin deplasarea în minim 10 județe la gestionarii fondurilor cinegetice; identificarea unităților reproductive (femele cu pui). Pentru specia urs colectarea datelor din teren se va realiza în conformitate cu prevederile Ordinului de Ministru nr. 625/28.06.2018 publicat în Monitorul Oficial al României nr. 549 din 02.07.2018 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România - acțiunea 1.3. Monitorizarea populației de urs brun la nivel național, lit c) Monitorizarea permanentă. "*

Comparând fondurile din figura 6 cu fondurile din figura 8, unde sunt raportate densitățile la urși am identificat cel puțin trei fonduri (MM, MH și CS) în care s-au făcut verificări, dar nu au fost raportate exemplare de urs. Considerăm, prin urmare, că fie figura 6 este greșită, fie figura 8 nu conține toate informațiile necesare unui asemenea studiu.

De asemenea, nu sunt precizate când și unde au fost prezenți și observatori de la ONG sau alte entități interesate și nici metoda de verificare aplicată. Menționăm că metoda identificării unităților reproductive nu poate fi folosită ca metodă de verificare/validare în lipsa cunoașterii altor indicatori populaționali precum proporția femele, masculi sau proporția de adulți. Literatura științifică de specialitate nu validează această metodă ca metodă de control.

De asemenea, precizăm că Planul de acțiune nu prevede o metodologie clară de monitorizare anuală a populației de urs, ci recomandă utilizarea metodei transectelor propuse în proiectul LIFEURSUS, metoda care nu pare să fi fost aplicată în 2021 și 2022, considerând informările transmise de MMAP către APM pentru planificarea evaluărilor anuale.

5. Analiza datelor la nivel de fond cinegetic, județ și la nivel de țară în sistem GIS și elaborarea hărților GIS pe categorii de densitate, pentru populația de urs; pagina 8.

1. *"Minimum de indivizi la nivel național a fost calculat utilizând procentul mediu de creștere a populațiilor de urs la nivel mondial (1,136) Este posibil ca populația de urs brun din România să aibă rate de creștere mai mari în comparație cu alte populații, având în vedere practica pe scară largă a hrănirii suplimentare, ceea ce ar putea duce la o supraviețuire mai mare (Popescu et al. 2016) (Articol atașat în anexe)"*

Procentul mediu de creștere a populației de 1.136 la nivel mondial este, de fapt, rata anuală maximă de creștere a populației estimată în perioada 1974-1994 pentru populația de urs grizzly din British Columbia, Canada! Informația a fost preluată eronat din articolul citat și anume Popescu et al. 2016. Din informațiile noastre, hrănirea urșilor nu mai este permisă sau cel puțin nu mai este permisă la scară largă, urmare a prevederilor Planului de acțiune pentru specia urs, prin urmare considerăm că afirmația privind hrănirea urșilor trebuie lămurită de autorii studiului. Considerând că aceștia

consideră că hrănirea duce la creșterea populației, iar obiectivul este reducerea ei, solicităm ca autorii studiului să clarifice în ce măsură această practică trebuie abandonată sau continuată și în ce măsură această practică contribuie la apariția pagubelor. În plus, în studiu se face referire și la populația optimă de urs și la capacitatea de suport, însă, acestea trebuie să ia în calcul și hrana antropogenă pusă la dispoziția animalelor tocmai prin această hrănire complementară.

2. *"S-a utilizat valoarea maximă de referință raportată de țara noastră pentru perioada 2013-2018 (7200 exemplare (reprezentând suma dintre valorile date pe bioregiuni), fiind utilizată în acest studiu pentru anul 2018 ca și populație de referință. (<https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report>)."*

Din această afirmație înțelegem că pentru calculul valorii minime a fost folosită valoarea maximă raportată în anul 2018 (7200 exemplare). Acest aspect este unul neobișnuit, deoarece în practica curentă, pentru a estima o valoare minimă nu se folosesc valori maxime. Suplimentar, putem afirma că e total inadecvat ca valori calculate la nivel de bioregiune (prin sondaj) să fie comparate cu valorile calculate la nivel de fond cinegetic și județ indiferent de metoda utilizată.

3. *"Utilizând procentul mediu de creștere a populațiilor de urs la nivel mondial (1,136) aplicat la cifra 7200 a rezultat un număr minim de indivizi de 7703 pentru anul 2023."*

Acest calcul fie este greșit, fie este prezentat incomplet. Dacă înmulțim $N_{2018}=7200$ cu $\lambda=1.136$ nu obținem valoarea 7703. Calculând creșterea pentru perioada 2018-2022 obținem o rată de creștere de 1.07 (adică de 7%), rata care nu apare nicăieri în metodologia prezentată. Considerând intervalul de 4 ani și această rată, pare cel puțin nefiresc ca rata să fi fost constantă în toată această perioadă de timp, iar autorii nu prezintă dacă au avut calculate și alte rate de creștere anuale pentru acest interval. Prin urmare, putem considera cifra de 7703 ca fiind una arbitrară.

4. *"Maximum de indivizi a fost calculat pentru anul 2022, pornind de la estimările la nivel de fond cinegetic, centralizate de către Agențiile județene de Protecția Mediului și aplicând corecția negativă de 0,5. A rezultat un număr maxim de indivizi de 8093, cifră cu care s-a lucrat mai departe pentru toate calculele efectuate. Această corecție a survenit în urma verificărilor din teren, aplicând indicii "COY" pentru metoda unităților reproductive (Krkovic et.al., 2001)."*

Această abordare este lipsită de orice element științific, pentru simplu fapt că, pentru a estima minimul și maximum populației de urs au fost folosite două metode diferite!

Pentru minim s-a mers pe estimarea unei creșteri în raport cu o valoare stabilită în anul 2018 (la nivel de bioregiune și prin date colectate prin sondaj) iar pentru maxim s-a mers pe valori calculate plecând de la numărul de urși raportați de gestionari la nivel de fond cinegetic, la care s-a aplicat o corecție de 50%, care nu are nicio origine științifică, deoarece articolul citat nu conține metode sau rezultate care să sugereze că valoarea aceasta (0,5) poate fi folosită ca valoare de corecție a unei populații.

"Densitățile calculate pentru fiecare fond cinegetic în parte au fost realizate utilizând media dintre habitatul favorabil speciei urs brun extras din Corine Land Cover și suprafața fondului cinegetic, medie raportată la 100km²(10,000 ha) Fig. 7-8."

Această abordare de a stabili suprafața de referință pentru calcul densității prin realizarea unei medii între un habitat favorabil și niste limite administrative fictive nu are niciun suport științific în literatura de specialitate pentru această specie.

6. *Identificarea, analiza și prezentarea alternativelor acceptabile; în cazul propunerii pentru derogare a unui număr de exemplare din speciile de urs, râs și pisică sălbatică, aceasta va fi corelată cu incidența pagubelor importante și a cazurilor de punere în pericol de către aceste specii a sănătății și integrității oamenilor din anii 2015 - 2022; fundamentarea științifică a derogărilor propuse și stabilirea legăturii dintre starea de conservare favorabilă și extragerea unui anumit număr de exemplare din specia urs brun (*Ursus arctos*), râs (*Lynx lynx*) și pisică sălbatică (*Felis silvestris*), conform Directivei Consiliului*

Pag. 10.

”Datele de prezență ale indivizilor din specia urs brun la nivel de fond cinegetic au constat în maximum rezultat în analiza de la punctul 5 (8093 indivizi la nivel național), având în vedere faptul că la acest punct se propune numărul maxim de intervenție din populație (număr maxim de indivizi rezultați în urma studiului) dar și pentru faptul că această valoare a rezultat în urma corecției datelor centralizate la nivel național și verificate de către Agențiile județene pentru protecția mediului. Mai mult decât atât, propunerea de intervenție în populația de urs brun este maximală, fără a afecta starea de conservare actuală, totodată, acesta nefiind obligatorie a se realiza în întregime.

Având în vedere faptul că acest studiu propune nivelul maxim de intervenție pentru prevenție în cadrul speciei urs, s-a utilizat următoarea formulă de calcul, rezultate în urma analizei:

$$N=(N_1+N_2)/2$$

Unde N – numărul maxim de indivizi propuși pentru prevenție la nivel de fond cinegetic; ”

Nu este clar ce înseamnă termenul ”datele de prezență” la nivel de fond cinegetic și de ce acesta este asociat cu un număr maxim stabilit la nivel național, considerând că literatura de specialitate din România arată că un exemplar de urs ocupă anual un areal ce se suprapune peste mai multe fonduri cinegetice.

Suplimentar, dacă datele au fost verificate de APM-uri, de ce a mai fost nevoie de aplicarea unei corecții, acest aspect sugerând că datele colectate din teren sau metodologia aplicată nu este corectă din moment ce sunt necesare corecții de 50% din populația raportată de gestionari.

Considerând că ursul este o specie cu statut special (protejată) principiul prevenției ar impune ca orice eventuală intervenție în populație prin vânătoare, respectiv prin stabilirea de cote anuale, să fie raportat la nivelul minim al populației estimate și a minimului de cotă ce poate produce un impact asupra populației. Prin urmare, în logica principiului prevenției, această abordare de a alege maximum populației (calculat greșit) și maximum intervenției (calculat pe baza unei formule fără fundament științific) este una greșită, iar lipsa obligației de a realiza nivelul maxim nu justifică decizia maximală de intervenție. Pe scurt, nivelul maxim ar trebui să fie nivelul minim la care poate fi evaluat un impact raportat la o populație estimată printr-o metodă clară, validată științific. Reiterăm, de asemenea, faptul că, pe baza numărului de derogări solicitate în urma pagubelor și acordate din 2017 până în prezent, nu se susține valoarea cotei din propunerea de OM.

Valorile N1 și N2 sunt, de asemenea, stabilite necorespunzător, așa cum vom descrie mai jos. De asemenea, N1 include populația în cifre absolute, iar N2 include populația în cifre relative plecând de la densități, prin urmare, în această formulă, erorile de calcul a populației sunt încorporate de două ori.

1) Ținând cont de numărul și de cuantumul valoric al pagubelor cauzate de către specia urs animalelor domestice și culturilor agricole, de densitățile la nivel de fond cinegetic și de numărul de exemplare la nivel național și fond cinegetic, s-au utilizat 2 tipuri de calcule matematice, propunerea de nivel maxim de intervenție pentru prevenție, fiind constituită ca și medie a celor 2 formule:

a) $N_1= 481*n/100$

$$n=0,6*E+0,2*P_n+0,2*P_v$$

Unde: N₁-nivel maxim de prevenție la nivel de fond cinegetic; E-efective rezultate la nivel de fond cinegetic; P_n-% număr dosare de pagubă plătite la nivel de fond cinegetic, față de cel național; P_v-% valoare dosare de pagubă plătite la nivel de fond cinegetic, față de cel național; n-indice de calcul.

prima formulă de calcul a constat în utilizarea procentuală a numărului de indivizi, numărul pagubelor și al cuantumului valoric al pagubelor la nivel de fond cinegetic, față de cel la nivel național, ponderea fiind

- 60% numărul de exemplare evaluate la nivel de fond cinegetic;
- 20% numărul pagubelor la nivel de fond cinegetic

- *20% cuantumul valoric al pagubelor la nivel de fond cinegetic.*

Proporția rezultată la nivel de fond cinegetic, față de cea la nivel național fiind înmulțită cu numărul 481 (reprezentând 5,94% din populația maximă de urs rezultată la nivel național, procent care este mult mai mic față de nivelul maxim de intervenție propus în anul 2016 (7,75%), cifra de 426 (Tab. 1 și Tab. 2) finală propusă pentru nivelul maxim de intervenție rezultând în urma corecțiilor negative), totul împărțit la 100, pentru a afla numărul de exemplare.

Înțelegem rațiunea de a utiliza o formulă matematică care să includă cele două elemente centrale ale unei asemenea decizii, respectiv mărimea populației și nivelul pagubelor. Totuși, formula propusă are deficiențe clare. Una dintre ele este demonstrată chiar de autorii studiului, la pagina 11 și anume corelarea dintre numărul pagubelor și valoarea lor. În acest context, alăturarea a două valori corelate este cel puțin inutilă, dacă nu și greșită științific. De asemenea, fără fundament științific, fie el chiar și de ordin calitativ, sau fără un fundament de ordin politic, stabilirea procentelor la 60%, 20% și 20% pentru E, Pn și Pv poate fi considerată una aleatorie în stabilirea indicelui de calcul n. Ba mai mult, scara valorilor E, Pn și Pv este atât de diferită în termeni de ce reprezintă dar și valoric, încât face puțin probabil ca indicele n să producă valori reprezentative pentru metoda și obiectivele propuse.

O altă problemă o reprezintă valoarea de 481, valoare care nu are o proveniență clară în studiu, dar care este folosită ca și o constantă în formulă. În termeni simpli, această valoare nu este altceva decât o valoare de referință a unei cote la nivel național, necesar a fi utilizată pentru o repartizare la nivel de fond cinegetic. Studiul nu prezintă însă nicio metodă sau rațiune pentru stabilirea acestui număr de 481, el putând fi ușor înlocuit de valori precum 500 sau 250, valori care au aceeași proveniență aleatorie.

b) $N_2 = 0,06 * E$, dacă dens > 11

$N_2 = 0,03 * E$, dacă dens > 6 și < 11

$N_2 = 0 * E$ dacă dens < 6

Unde N_2 -nivel maxim de prevenție la nivel de fond cinegetic; E-efective rezultate la nivel de fond cinegetic;

a doua formulă de calcul a constat în utilizarea densităților la nivel de fond cinegetic, rezultată din analiza de la punctul 5 al acestui studiu. Calculul numărului de exemplare propus ca și nivel maxim de intervenție a constat din compararea densităților la nivel de fond cinegetic, față de media rezultată la nivel național (11 indivizi la 100km²). Dacă această densitate este mai mare decât media la nivel național, s-a propus o intervenție de 6% din numărul de exemplare de la nivel de fond cinegetic. Dacă densitatea pe fond cinegetic este mai mică de media națională și mai mare de 6 indivizi/100km², s-a propus o intervenție de 3% din numărul de indivizi la nivel de fond cinegetic, iar dacă valoare densității pe fond cinegetic este mai mică de 6 indivizi/100km², nu s-a propus o intervenție.

Si această formulă are un grad ridicat de subiectivitate în stabilirea procentelor de intervenție, nefiind clar de ce au fost alese procentele de 6% și 3%.

„Pentru o mai bună înțelegere a datelor, s-a trecut la testarea corecțiilor dintre densitățile specie urs, numărul, pagubelor și valoarea acestora, la nivel de fond cinegetic după cum urmează: ”

Presupunem că s-au testat corelațiile nu și corecțiile! Deși această abordare de testare a corelațiilor unor variabile este o practică curentă în domeniu, această analiză ar fi trebuit realizată anterior stabilirii metodelor de calcul și nu ulterior, tocmai pentru a stabili ce variabile trebuie luate în calcul. De exemplu, la aceste valori ar fi putut fi asociate și numărul de apeluri la 112 sau gradul de toleranță al populației (valori estimate în cadrul proiectului LIFEforBEAR) deoarece și aceste valori sunt reprezentative contextului. În cadrul ordinului 723 din 2022, utilizarea în formula de calcul a cotelor la nivel de UAT doar a dosarelor de pagubă a făcut ca zone precum Sinaia, Predeal, Tușnad să nu beneficieze de o cotă de prevenție utilă obiectivelor.

”1. Densitate urs vs. Număr pagube produse

r = 0.20, p < 0.001

Interpretare: Deoarece $p < 0.001$, înseamnă că ipoteza nulă conform căreia $r = 0$ este respinsă, și deci coeficientul de corelație $r = 0.2$ este semnificativ diferit de zero. Cu alte cuvinte, corelația, deși nu foarte strânsă, este semnificativă în populație. Deci, densitatea afectează semnificativ numărul de pagube.

2. Densitate urs vs. Valoare pagube

$r = 0.133$, $p = 0.00039$

Interpretare: Și aici, deoarece $p < 0.001$, coeficientul de corelație este semnificativ, deși este destul de mic. Așadar, densitatea speciei urs afectează semnificativ și valoarea pagubelor la nivel de fond cinegetic.

3. Număr pagube vs. Valoare pagube

$r = 0.817$, $p < 0.001$

Aici coeficientul de corelație este unul foarte ridicat și arată faptul că există o legătură puternică (și semnificativă) între numărul pagubelor și valoarea lor."

Din materialul prezentat nu este clar ce tip de corelație a fost utilizată, Pearson sau Spearman, acest aspect fiind important în cadrul metodologiei. Dorim însă să precizăm că interpretarea coeficientului r și a semnificației este una eronată, deoarece prezintă corelația ca și cauzalitate. Nu contrazicem faptul că un număr mai mare de urși poate genera un număr mai mare de pagube, ci doar modul neștiințific în care rezultatele acestei analize a corelației este prezentat, considerând că valori mici ale lui r sugerează o corelație slabă.

De asemenea nu vedem niciun argument în folosirea corelației dintre numărul pagubelor și valoarea lor, aceste două elemente fiind clar dependente una de alta.

Privind rezultatele metodei aplicate prezentate în tabelul cu cotele de prevenție la nivel de gestionar, solicităm să puneți la dispoziția publicului datele brute.

Pag. 19

"Pentru populația de urs din România nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare având în vedere ca sutele de relocări efectuate s-au dovedit neeficiente, urșii maturi relocați au revenit la locul de origine sau au create conflicte în zonele de relocare și a trebuit să fie eliminați."

În capitolul 2 se precizează că au fost realizate 18 acțiuni de relocare, iar în această secțiune se discută de sute de relocări. Solicităm autorilor studiului să includă în studiu și o listă cu sutele de relocări realizate, inclusiv distanțele de relocare față de locația capturărilor și să interpreteze de ce aceste relocări nu au oferit rezultate.

"Densitatea foarte mare a urșilor în România provoacă numeroase pierderi în rândul puilor prin uciderea acestora de către masculii, reacția femelelor cu pui pentru a-i proteja; - parasirea habitatului natural și refugierea în culturi agricole, trupuri mici de vegetație forestieră, în apropierea localităților, unde crește riscul de conflict cu populația locală iar puii cresc practice habituați."

Se identifică existența unor sisteme de reglaj natural a populației reprezentate de masculii careucid puilor, însă în ultimul paragraf se precizează exact dorința ca masculii să fie extrași din populație pentru a "permite femelelor să se întoarcă în habitatul natural" adică se recomandă exact reducerea unui element important din sistemul de reglaj natural al populației (un mecanism de autoreglaj populațional, care trebuie încurajat, nu perturbat)!

"Având în vedere situația creată de decizia nefericită (gresită) din 2016 în privința managementului ursului în România, decizie care a dus la zeci de persoane omorate sau mutilate de urși, o creștere exponențială a cheltuielilor statului cu despăgubirile și alterarea comportamentului natural al urșilor, ca și scăderea acceptanței/toleranței populației locale față de prezența urșilor în comunități, în culturile agricole, livezi și în anexele gospodărești, daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale,

pădurilor, în folosul sănătății și siguranței publice și chiar pentru a proteja fauna, nu există alta alternativă viabilă în afara emiterii derogărilor în cadrul cotei de prevenție și intervenție. ”

Această afirmație trebuie să fie clar definită ca fiind de tip ”expert opinion” sau speculație, deoarece nu există studii sau date care să susțină aceste afirmații.

”Pentru populația de urs din România se poate interveni fără a cauza probleme de afectare a dinamicii și a statutului de conservare favorabil în limita a 10% din nivelul populației minime. În acest număr se vor încadra atât derogările pentru intervenție cât și cele pentru prevenție. Dacă derogările pentru intervenție se vor axa în principal asupra exemplarelor cu comportament deviat indiferent de sex sau vârstă, în recoltarea pentru prevenție se va încerca reducerea proporției de masculi, astfel încât femelele cu pui să poată să revină în habitatul natural. Conform studiilor științifice, masculii dominanți pun o presiune constantă pe exemplarele tinere și mai ales pe femelele cu pui, acestea recurgând la parasirea zonelor favorabile de trai și apropiindu-se tot mai mult de zonele locuite, pentru a evita pradarea (Steyer et. all 2013). ”

Studiul nu face o analiză de impact prin care să stabilească acest prag de 10% ca fiind un prag fără impact asupra populației. Planul de acțiune pentru urs propune un prag de 8% iar acest simulacru de studiu propune un prag de 5.94%, prin urmare această afirmație vine în contradicție cu restul studiului. Revenind la observația anterioară, nu este explicat în ce măsură obiectivul de reducere a populației poate fi atins prin extragerea masculilor dominanți ce asigură reglajul natural al populației, respectiv nu este justificat de ce se face această recomandare, în contextul în care obiectivul este acela de reducere a populației. Considerăm că această recomandare a studiului în raport cu propunerea din ordin de a stabili un prag maxim de 500 de puncte CIC este total neavenită și are rolul de a susține vânarea exemplarelor adulte, cu trofee valoroase, măsură ce nu poate contribui la reducerea populației de urs pe termen scurt, dar suplimentar, va produce creșterea populației pe termen lung prin mărirea bazei piramidei populației de urs. Astfel, această recomandare este contradictorie cu obiectivele studiului și a spiritului cotei de prevenție.

În plus, se menționează recoltarea masculilor, reducerea proporției de masculi, pentru că pun presiune constantă pe exemplarele tinere. Acest argument nu este susținut științific, se încearcă o citare (Steyer et all 2013) care nu este referențiată într-o listă bibliografică și care se referă probabil la altă zonă de studiu, nu la situația din Carpați. Într-o zonă pilot din Carpații Meridionali, un recensământ genetic al populației de urși a arătat că femelele sunt, de fapt, mai numeroase decât masculii în populație (<https://www.carpathia.org/wp-content/uploads/2021/10/FCC-Report-on-monitoring-brown-bear-using-non-invasive-DNA-sampling-in-the-Romanian-Carpathians.pdf>). Astfel, este neclar ce impact are extragerea cu precădere a masculilor. Din nou, sunt suspiciuni cu privire la intenția studiului în contextul în care exemplarele valoroase sunt reprezentate de masculii dominanți. Tot prezentul studiu, la punctul 1.1 menționează că ”Derogările nu se acordă dacă există riscul ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ de ordin calitativ sau cantitativ asupra populației care face obiectul derogării.” Iar impactul negativ, sau lipsa acestuia, reprezentat de vizarea cu precădere a masculilor la extragere, nu este adresată de studiu, ceea ce amplifică semnele de întrebare referitoare la coerența, obiectivitatea și nivelul științific al studiului.